

Kalaallit Nunaanni teknikikkut atortorissaarutinik atuineq pillugu nalunaarut

Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup nalunaarutaa nr. 801, 14. juni 2023-meersoq

Ujarliutit

- 1 - Atuuffii nassuiaatillu
- 2 - Nalinginnaasumik aalajangersakkat
- 3 - Immikkut ittumik aalajangersakkat
- 4 - Immikkut akuersissutit naammagittaalliorsinnaanerlu
- 5 - Pinerluttulerinermik inatsit naapertorlugu pineqaatissiissutit
- 6 - Atuutilersitsineq
- 1 - Ilanngussat

Kalaallit Nunaanni sullivinni avatangiisit pillugit inatsimmi, tak. inatsimmik nalunaarut nr. 1048, 26. oktober 2005-imeersumi § 13, imm. 3, § 29, imm. 1, § 33, imm. 1, § 37, imm. 1, aamma § 67, inatsit nr. 724, 13. juni 2023-meersukut allangortinneqartumi, piginnaatitsisoqareernikkut aalajangersarneqarput:

Kapitali 1

Atuuffii nassuiaatillu

§ 1. Nalunaarut sulinermi imaluunniit sulianik naammassinninniaanerni teknikikkut atortorissaarutinik atuinerlut tunngavoq, ingerlatsineq sulisitsisumi sulisitsisoqaraniluunniit pigaluarpat apeqqutaatinnagu.

§ 2. Nalunaarummi matumani teknikikkut atortorissaarutinik pineqarput:

- 1) Maskiinat, suut immiussivissat, apparatit, sakkut aamma allat assingusumik aaqqissuussat tamarmik,
  - a) tunisassiamik (piliamik) sularinneqqaarnermi atorineqartussat,
  - b) suliap inerneranik takutitsinissamut, ilanngullugit assartuinissamut toqqortarinninnissamullu atorineqartussat, imaluunniit
  - c) teknikikkut iliuusissanik ingerlatsinissamut iluaqutaasussat, aamma
- 2) aaqqissuussanut taama ittunut, ilusilersoriikkatut sanaassanut allanullu sanaassatut aaqqissuussanut inerlugu suliami suut allat peqatigalugit ilanngussassatut naatsorsuussanut ilaasut.

Imm. 2. Nalunaarummi matumani atuinermi pineqarput:

Atortorissaarummik tamatumunngalu atasunik suleriaasissanik tamanik atuinerit tamarmik, soorlu atuilernerik, ingerlatsinermut atajunnaarsitsinissanik, passussinernik alaatsinaarinernillu, aserfallatsaaliinernik, atornissaannut iluarsiiviginninnernik, iluarsaassinernik, eqqiaanernik allatullu atortorissaarummik paarinninnerit.

§ 3. Nalunaarut manna malillugu suliffimmi isumannaallisaanikkut pissutsinik inatsimmi malittarisassat

nalinginnaasut malillugit pisussaaffinnik isumaginnittuussapput sulisitsisut, sullivinni aqutsisut, sulinerni aqutsisut atorfeqartitallu allat, atuisut, atortorissaarutininik pilersuisut, pilersaarusiortut, iluarsaasartut allallu, tak. inatsimmi § 2 aamma kapitali 3.

Kapitali 2

Nalinginnaasumik aalajangersakkat

§ 4. Teknikikkut atortorissaarutininik atuineq pissaq isumannaatsuunissakkut- peqqinnissakkullu isumannaalluinnartumik.

§ 5. Teknikikkut atortorissaarut suliamik ingerlatsinerni atorneqartussaq tamatumunnga naleqquttuullunilu naleqqussagaassaaq, taamaalilluni atuineq isumannaatsuunissakkut peqqinnissakkullu isumannaalluinnartooqqullugu.

Imm. 2. Teknikikkut atortorissaarummik toqqaaneq pisassaaq pissutsit atorneqarfigisassai aamma atortorissaarummik pineqartumik atuinikkut ajoqusiinnaasut eqqaamallugit.

Imm. 3. Teknikikkut atortorissaarutininik tunngatillugu piumasagaatinik atuuttunik malinninniarnermi sullivik pineqartoq aamma atortorissaarummik atuinerneq sulilluni inissisimalluarnissaaq allatigullumi pissutsit ergonomiimut tunngassutillit, ilanngullugit sulitilluni inissisimanagerit, sianigilluarneqassapput.

Imm. 4. Taamaakkaluartoq teknikikkut atortorissaarummik atuineq isumannaatsuunissami peqqinnissamilu aarlerinaateqassappat tamanna pinngitsoorniarneqassaaq naleqquttunik iliuuseqarnertigut, s.ass. assiaqutsersuinikkut, silaannarmut aniaffissaqartitsinikkut aamma isumannaallisaatinik immikkut atortulersuinikkut imaluunniit teknikikkut allatigut isumannaallisaatini iliuusissat pillugit malittarisassiornikkut, isumannaatsuunissakkut- peqqinnissakkullu isumannaalluinnartumik suliamik pineqartumik suliaqarnissamut qularnaarisunik.

§ 6. Teknikikkut atortorissaarut aatsaat atorneqartariaqarpoq piumasagaatinut, sananeqaataanut, atortuinut, sikringiinut il.il. atuuttussiat eqquutsinneqarsimappata. Tamatumani qularnaarneqassaaq ilaatigut atortorissaarutininik aalasinnaasortaasa aalangiikkallu akornanni qanittuiniluunniit, aalasinnaasortaasalu akornanni inissaqarluarnissaa, taamaalilluni nukitsigut, stoffitigut atortussiatigullu atorneqartussatigut imaluunniit piliarineqartussatigut suut tamarmik isumannaatsumik isaatinneqarsinnaallutillu aniatinneqarsinnaaqqullugit.

§ 7. Teknikikkut atortorissaarut imaalillugu ikkussuunneqassaaq, inissinneqassaaq atorneqassallunilu isumannaatsuunissamut peqqissuunissamullu ajoqutaasinnaasut annikinnerpaatinniarlugit. Taamaalilluni qulakkeerneqassaaq atorissaarutininik ilaasa aalasinnaasut aalaakkaasullu imaluunniit taakku eqqaanni aalasinnaasut akornangi naammattumik inissaqassallutik aamma imaalillugu nukissiuutit, stoffit atortullu atorneqartut tunisassiarineqartulluunniit suugaluarpataluunniit, isumannaatsumik ikkunneqarsinnaassallutik peerneqarsinnaassallutillu.

Ikkussuineq

§ 8. Teknikikkut atortorissaarummik ikkussuineq isumannaatsuunissakkut peqqinnissakkullu isumannaalluinnartuussaag ikkussuisoqartassaarlut fabrikantip peqqussutai malillugit/naapertorlugit.

Imm. 2. Tamatumani makku isumannaarsarneqassapput,

- 1) allequttat (toqqaviit), ikorfartuutit, aalangiigassat aamma atortorissaarutit oqimaassusia, ilusaa atornissaalu naapertorlugit aalaakkaanissaata isumannaatsuunissaa,
- 2) nipiliornerit, sajuppilaarnerit allalluunniit atortorissaarumiit pisumik ippinnartussat nipaallisaataasunik allequtsersuinikkut, assersuinikkut allatulluunniit iliuuseqarnikkut sapinngisamik pinngitsoortivinniarnissaat,
- 3) kissamik, pujoralannik, putsumik, aalamik, gassinik il. il. ulorianaataasinnaallutillu inuunilutsisisinnaasut atortorissaarummiit aniatinneqartussat, tamatumaniilu aarlerinaataasinnaasut pinngitsoortilluinnarnissaat,
- 4) inissiinerup ikkussuinermilu periaatsit avatangiisigisami pissutsit eqqarsaatigalugit isumannaatsuunissaat,
- 5) inissiinerup ikkussuinermilu periaatsit akornutaannginnissaat atortorissaarummik passussinerup allatullu tassani sulinerup isumannaatsuunissakkut peqqinnissakkullu isumannaalluinnartumik ingerlanneqarsinnaanissaa.

§ 9. Teknikikkut atortorissaarummik ikkussuineq, aalangeeqqaneraniit peersineq atortulersuutaanillu piaaneq isumannaatsumik pissapput pingaartumillu fabrikantip peqqussutai malinneqassapput.

Atuinermut ilitsersuut

§ 10. Teknikikkut atortorissaarummik atuinermut atatillugu isumannaatsuunissakkut peqqinnissakkullu qanoq pingaaruteqartiginera naapertorlugu atuinermut ilitsersuut atortorissaarummik atuineq pillugu naammattunik paasissutissartalik pigineqassaaq.

Imm. 2. Ingerlanerani akornusersuutit, automatikip unittoornera allalluunniit atortorissaarummi immikkut ittumik pisut aarlerinartorsiortitsilissappata atuinermut ilitsersuut tamakkuninnga imaqartussaavoq ilitsersuutitaqarlunilu pineqartutut pisoqartillugu isumannaallisaatitigut qanoq iliuuseqartoqarnissaanut.

Imm. 3. Atuinermut ilitsersuut nutarterneqartuussaag, ilaatigut atortorissaarummik atuinermit misilittakkat tunngavigalugit.

Imm. 4. Atuinermut ilitsersuut qallunaatut oqaasertalerlugu suliaassaaq, immikkut malittarisassianik allanik imaluunniit isumannaatsuunissaaq eqqarsaatigalugu oqaatsit allat atorlugit ilaqartitaassanngippat.

Imm. 5. Atuinermut ilitsersuut tigorianaannaassaaq, ajornassanngippallu atortorissaarummut inissisimatitaasariaqarluni.

Atuineq il. il.

§ 11. Teknikikkut atortorissaarut suliatigut ingerlatassanuinnaq atorneqassaaq aamma patsisissaatitat naleqquttunngorsakkat tunngavigalugit, taamaalilluni killissarititaasut qaangerneqarsinnaaqqunagit isumannaatsuunissaq peqqinnissarlunniit ulorianartorsiortilerlugu.

Imm. 2. Navianaallisaatitai allatullunniit illersuutitut atortulersuutai siunertarisaannut atorneqassapput isumannaatsuunissakkullu iliuusissatut peqqussutaasut misissuataarneqassapput.

Imm. 3. Immikkut ulorianartorsiortitsilersinnaasunik pisoqartillugu atuisoqassangilaq, ulorianaatit pinaveersaarniarlugit isumannaatsuunissakkut iluamik iliuusissiortoqarsimangippat. Pisariaqassappat kallertillugu innaallattarnerit kingunerisinnaasaannut illersuiniutinik naleqquttunik iliuusissiortoqareersimassaaq.

§ 12. Teknikikkut atortorissaarummik aallartitsineq, unitsitsineq, allamut saatsitsineq allatullunniit allanguuteqartitsineq imaluunniit ingerlatsinermi akuliunneq pissapput peqqussutaasut ilitsersuutaasullunniit malillugit. Taamatut iliortoqartariaqarpoq aarlerinartoqannginnissaaq qularnaarneqareersimappat.

§ 13. Tenikikkut atortorissaarummik eqqiaanermi, iluarsaanermi, aserfallatsaaliinermi assigisaattullunniit iliuuseqarnermi, sapinngisamik suliaq pineqartoq eqqarsaatigalugu, atortorissaarut unitsinneqarsimassaaq aallarteqqissinnaaneranullu isumannaallisarluarsimassaaq. Tamanna ajornassappat, allanik iliuusissiortoqassaaq, suliap isumannaatsuunissakkut- peqqinnissakkullu isumannaalluinnartumik ingerlanneqarnissaa qularnaarluarumallugu.

Imm. 2. Teknikikkut atortorissaarummi immikkut ittunik suliaqarnerni aarlerinaateqassappat inuit ulorianaatilittaani stoffenillunniit atortussianillu attuinnissat allatullunniit iliornikkut ajoqusiisnaasunik sunnerneqarnissat, tamanna pinaveersimatinneqareersimassaaq. Ilitsersuineq sungiusaanerlu

§ 14. Atorfeqartitat teknikikkut atortorissaarutininik atuinermik ilitsersorneqassapput pisariaqarneratullu annertutigisumik sungiusarneqassapput sulinermi atugassaannik taamaalilluni atuineq isumannaatsuunissakkut peqqinnissakkullu isumannaalluinnartooqqullugu.

Imm. 2. Atorfeqartitanut ilisimatitsissutigineqassapput sulinermi avatangiisigisani teknikikkut atortorissaarutininut atasumik ulorianaateqarsinnaasut aamma sulinerminni avatangiisitigut atortorissaarutininut toqqaannartumik atunngikkaluarlugillunniit sunniuteqarsinnaasutut allanguutaasinnaasunik.

Imm. 3. Ilitsersuinermi sungiusaanermilu minnerpaamik sammineqassapput pissutsit §§ 10-13-mi pineqartut.

Imm. 4. Atuinnermut ilitersuut, tak. § 10, imm. 4, teknikikkut atortorissaarummik atuisussap paasisinnaasaanik oqaasertaqanngippat, ilitersuineq taassuma oqaatsit paasisinnaasai atorlugit ingerlanneqassaaq.

§ 15. Teknikikkut atortorissaarummik atuneq kimulluunniit tassani suliaqartumut inunnulluunniit allanut immikkut ittumik ulorianartorsiortitsilerpat, sulisitsisup isumagissavaa taamaallaat inunniit immikkut tamatumunnga toqqakkanit aamma pisariaqarneratut taanna pillugu ilitersorneqarlutillu sungiusagaasunit atorneqassasoq.

Misissuineq aserfallatsaaliinerlu

§ 16. Inummit immikkut paasisimasalimmit akuttunngitsunik misissuisarnikkut aamma aserfallatsaaliisarnikkut qularnaarneqartassaaq teknikikkut atortorissaarutip ataavartumik isumannaatsuunissaa aamma piumasagaatinut § 6-imi eqqartorneqartunut naapertuuttuunissaa. Ilanngullugu siullermeersumik atuisoqalersinnagu aamma ikkussueqereernerit tamaasa atuisoqalersinnagu naleqquttumik misissuisoqartassaaq. Atortorissaarummik pilersuisuusup peqqussutai malinneqassapput, immikkut ittutut malittarisassiani imaluunniit Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik allatut peqqussuteqanngippat, tak. Kalaallit Nunaanni sulivinni avatangiisit pillugit inatsimmi § 60.

Imm. 2. Teknikikkut atortorissaarut ajoquserneqarneranik nassataqarsinnaasumik aarlerinartorsiulersinnaanermut pissutaasinnaasunik sunniivigitinneqarsimasoq kinguliini taagorneqartutut misissorneqassaaq qularnaarniarlugu piumasagaatit atortorissaarutip aqqissuunneranut atornissaanullu atuuttut eqquutsinneqarnissaat, aamma ajoqusikkat suussuserinissaat piffissaalluartillugu iluarsiniarnissaat:

- 1) Teknikikkut atortorissaarut akuttunngitsunik misissorneqartassaaq pisariaqassappallu inummit taama ittumut paasisimasalimmit misiligarneqartassaaq.
- 2) Teknikikkut atortorissaarut immikkut ittumik misissorneqartassaaq inummit taama ittumut paasisimasalimmit tamatigut pisunit immikkut ittunit sunniivigineqarsimagaangat, atortorissaarutip isumannaatsuunissakkut peqqinnissakkulluunniit isumannaalluinnartumik atorneqarsinnaajunnaarneranik nassataqarsinnaasumik, s.ass. allannguutit, pisariilliornikkut ajutoortitsineq, pinngortitap piliaatut pisut imaluunniit piffissami sivilunerusumi qaminngatitsisimaneq.

Imm. 3. Teknikikkut atortorissaarummik imm. 2-mi eqqartorneqartutut misissuinerit ineneri nalunaarsorneqartassapput, toqqortarineqarlutik piffissami sivilusjaami aamma Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmit takoriaannaatillugit. Nalunaarsuineq il. il. pillugu immikkut malittarisassianut ilanngussaq 1-imi aalajangersarneqarsimasinnaapput. Teknikikkut atortorissaarut pineqartoq sullivinni nikeraattuni atorneqassappat, kingullermik misissuinnermut uppernarsaat ilaatinneqassaaq.

Imm. 4. Allagartat, allagartaliissutit allatullu teknikikkut atortorissaarummut nalunaaqqutsersuutit taassuma qanoq ittuuneranik, passunnissaanik il. il. aarlerinaataasinnaasunillu paasissutissartaqassaaq saqqumisumiititanik erseqqissunillu.

Atortorissaarummi ajoqusiinerit kukkunerillu

§ 17. Teknikkikut atortorissaarummi kukkuneqalerpat imaluunniit ajoqusiisoqarpat ajunaarnermik peqqinnissamulluunniit ulorianartorsiortitsisinnaasunik kinguneqartussanik, imaluunniit pisoqarpat atortorissaarutip passunnissaanut, alaatsinaannissaanut imaluunniit nakkutilliissutitut atortui atortorissaarummut isumannaatsuutitsisuusut siunertarisat malillugit ingerlajunnaarpata, atortorissaarut qaminneqassaaq pissutsit malillugit isumannaatsumik ajoqutit iluarsineqarnissaasa tungaannut.

§ 18. Teknikkikut atortorissaarummik atuineq isumannaatsuunissamut peqqinnissamulluunniit atasumik atortorissaarummi amigaataasut allalluunniit immikkut ittumik pisut pissutaallutik aarlerinartorsiortitsilerpat iluarsineqariartinnagit atuisoqannginnissaa pillugu naleqquttunik iliuusissiortoqassaaq. Immaqaluunniit atortorissaarut sullivimmiit peersimatitaassaaq atassutaajarlugu assigisaattulluunniit.

Kapitali 3

Immikkut ittumik aalajangersakkat

§ 19. Teknikkikut atortorissaarutininik ilanngussaq 1-imi taaneqartunik atuinnermut §§ 4-18-ip saniatigut ilanngussami annikitsualuit pillugit malittarisassiat atuutissapput.

Imm. 2. Sullivinni avatangiisit pillugit inatsit naapertorlugu piumasaqaatit saniatigut inatsit alla, s.ass. kallerup innera pillugu inatsit, naapertorlugu piumasaqaatit aamma atortinneqassapput.

Kapitali 4

Immikkut akuersissutit naammagittaalliorsinnaanerlu

§ 20. Sullivinnik Nakkutilliisoqarfiup Pisortai immikkut ittunik pisoqartillugu nalunaarummi matumani aalajangersakkanik sanioqqutsilluni akuersisinnaavoq tamanna naleqquttuusorinarlunilu isumannaatsuusorinassappat.

§ 21. Nalunaarut malillugu aalajangiinerit naammagittaalliuutaasinnaapput Kalaallit Nunaanni sulivimmi avatangiisit pillugit inatsimmi § 64 malillugu.

Kapitali 5

Pinerluttulerinermik inatsit naapertorlugu pineqaatissiissutit

§ 22. Sulivinni avatangiisit pillugit inatsit inatsisilluunniit allat malillugit sakkortunerusunik pillaaateqarnissamut pissutissaqanngippat akiliisitaanermik imaluunniit parnaarussaanermik pillarneqassaaq kinaluunniit

- 1) §§ 4-18-imiik aamma 19, imm. 1-imiik unioqqutitsisoq, tak. ilanngussaq 1,

- 2) peqqussutaasunik inerteqqutaasunilluunniit nalunaarut naapertorlugu nalunaarutaasunik malinninngitsoq,
- 3) nalunaarut naapertorlugu immikkut akuersissummi atugassaatitanik sumiginnaasoq.

Imm. 2. §§ 4-18-imik aamma § 19, imm. 1-imik unioqqutitsinerni, tak. ilanngussaq 1, sulisitsisuusoq akiliisussannngortitaasinnaavoq, unioqqutitsinnermut piaaraluneersutut imaluunniit mianersuaallortutut pisuunngikkaluaruniluunniit. Akiliisitsissutinut akisussaaffiginninnermi pillaaataasumik allannguuteqartitsisoqassanngilaq.

Imm. 3. Piginneqatigiiffiit il. il. (inatsisilerinermik pisinnaatitaasut pisussaataasullu) pillaatissanut akisussaatinneqarsinnaapput pinerluttulerinermik inatsimmi kapitali 5-imi malittarisassat malillugit.

Kapitali 6

Atuutilersitsineq

§ 23. Nalunaarut atuutilersinneqarpoq, ulloq 1. juli 2023.

Imm.2. Kalaallit Nunaanni teknikikkut atortorissaarutininik atuineq pillugu nalunaarut nr. 656, 12. maj 2015-imeersoq atorunnaarsinneqarpoq.

Sullivinnik Nakkutilliisoqarfik, ulloq 14. juni 2023.

Sine Frederiksen / Sofie Bisbjerg

Annikitsualuit pillugit malittarisassiat, tak. § 19, imm. 1.

1. Errortanik sigguutit

1.1. Errortanik sigguutit inuussutissarsiornermi atugassiat minnerpaamik ukiumut ataasiarluni misissorneqartassapput pineqartumik tunniussisumit allamilluunniit immikkut paasisimasalimmit, taamaattoq tak. pkt. 1.2.

1.2. Illuni aamma akiliilluni errorsisarfinni sulisuinnaat pinnatik allattaaq sigguutinik atuiffigisar• tagaanni (s.ass. napparsimmavinni aamma paaqqinniffittut illuni) sigguutit misissorneqartassapput minnerpaamik ukiup affakkuutaartumik pineqartunik tunniussisumit allamilluunniit immikkut paasisimasalimmit.

1.3. Illuni aamma akiliilluni errorsisarfinni sigguutit eqqannguini takoriaannarnik marlunnik er• seqqissunik ataavartussanillu oqaasertalikkanik allagartaqartuassaaq imatut oqaasertalinnik:

1) MIANERSOQQUSSUT

Sigguut univitsinnagu matua ammarniassanngilat. Ajoqutit piginnittumut nalunaarutigineqapallassapput.

2) Meeqqat 15 inorlugit ukiullit sigguutinik atuissanngillat.

1.4. Illuni aamma akiliilluni errorsisarfinni allattaaveqassaaq sigguutinut nipitillugit eqqaaniluun• niit toqqortarineqartussanik.

1.5. Allattaavinni piginnittuusup makku pillugit paasisutissat eqqaamasassatut allattortassavai:

1) Misissuineq, tak. pkt. 1.2.

2) Annertuunik iluarsaanerit

3) Sullivinnik Nakkutilliisuutitat sigguutit pillugit unioqqutitsinerit. aamma peqqussutaasut, pillugit aalajangiineri.

2. Saviminernik, saffiugassanik assigisaannillu suliarinninnermut naatsorsuussatut naqiterutit

2.1. Nakkutilliinerit misissuisarnerillu

Isumannaallisaatit atortulersuutitai, aqutsissutit (elektromekaniskiusut. elektroniskiusut, hydrauliskiusut, pneumatiskiusut, mekaniskiusut), aallartittaatai, koblingsmekanismii, kigaallas• saatai allallu isumannaallisaanermut pingaarutilittai atuisup (piginnittuusup, sulisitsisup) sulissu• teqarneratigut nakkutigilluarneqartuassapput pineqartumik tunniussisup ilanngullugu tunnius• saatut atuinermut ilitersuummi taassumunnga atasutut misissuinissamut kortimi allassimasut eqquutsillugit.

2.2. Atortulersuutininik pkt. 2.1.-imi taaneqartunik tamakkiisumik misissuineq (misissuineq nakku• tilliinerlu) akuttunngitsunik pisassaaq imalu akulikitsigisunik isumannaatsuutitsinissaa naqiteru• tillu sananeqaataa atuinerlu eqqarsaatigalugit pisariaqarneratut. nalinginnaasumik ullormut nol.ak. 8-ni atuisarnerni:

- 1) Excenterpresser-it assigisaallu qaammatit pingajussaat tamaasa
- 2) naqiterutit hydrauliskiusut pneumatiskiusut qaammatit 12.-ssaata tamaasa.

2.3. Pkt. 2.1. aamma pkt. 2.2 malillugit misissuineq nakkutilliinerlu ingerlanneqassapput pi• neqartunik sanaartortumit allamilluunniit immikkut paasisimasalimmit.

2.4. Naqiterutini tamani immikkut misissorneqarnerinut korteqassaaq, tassunga pkt. 2.2. malil• lugu misissuisimanerup inerneru allatigullu isumannaatsuunissamut peqqinnissamullu tunn• gasutigut paasissutissat allatorneqartassallutik. Misissuinerlut korti naqiterutip qanittuani toqqortarineqassaaq isumannaallisaaq nakkutilliisunut aamma Sullivinnik Nakkutilliisuuti• tanit takoriaannaatitassaaq.

3. Oqimaatsunik kivitsinissamut teknikikkut atortorissaarutit

3.1. Tamanut tunngatillugu

3.1.1. Teknikikkut atortorissaarut isaterneqarsinnaasoq imaluunniit nuttarneqarsinnaasoq, oqi• maatsunik kivitsinissamut atugassiaq, atorneqassaaq isumannaallisakkatut. taamaalilluni atort• orissaarut atornerani tamatigut aalaakkaasuussalluni allequtarisat suussusiat pissutaalluni.

3.1.2. Inunnik kivitsineq taamaallaat pisassaaq teknikikkut atortorissaarut atortulersuutaallu, si• unertamut naatsorsuussat, atorlugit. Maskiinami inunnik kivitsinissamut nuussuinissamulluunniit atorneqartussami kivittaat ullut sulif• fiit tamaasa misissorneqartassaaq, ineerartaata, kooritaata assigisaasaluunniit, s.ass. sullivi• gisaaq imaluunniit qutsissutsikkut nikingassut pissutaalluni nakkarsinnaaneranut aarlerinar• toqassappat, taamatullu pisoqarnissaa pinaveersaarniarlugu naleqquttunik aalangeersuisoqar• sinnaangippat.

3.1.3. Oqimaatsut nivinngakkat ataanni inunnik uninngaartoqannginnissaa, tamanna suliamik ingerlatsiniarnermi pisariaqavissangippat, qularnaarniarlugu iliuusissiortoqassaaq. Oqimaatsut suliffiusut nalinginnaasumik inunnit uninngaarfiusut qulaavaallugit ingerlaartin• neqassangillat, suliffiusut tamakku assersugaangippata. Tamannali sulianik naleqquttumik ingerlatsiniarnermut pisariaqavissappat, naleqquttunik iliuu• sissiortoqarlunilu atuisoqassaaq.

3.1.4. Kivittaatit atortui toqqartugaassapput oqimaatsunut kivinniagassaannut, tigusiffissaan• nut, tigusissutaannut silallu pissusianut naleqqussarlugit, aamma nivinngaaviini nivinngarneqar• nerisa qanoq innerat atorneqarnissaallu pingaartillugit. Aggregatit kivittaatip atortuinik

assigiin• ngitsunik ilallit, atoreernerisigut isaterneqassanngippata, erseqqissumik nalunaaqutsersugaas• sapput, taamaalilluni atuisoq teknikikkut iliuusissat pillugit paasissutissaqassammat.

3.1.5. Kivittaatit atortui toqqortarineqartassapput ajoquserneqartussaajunnaarlugit imaluunniit aserorneqarsinnaajunnaarlugit.

3.2. Gaffeltruckit, inunnik kivittaatit il. il.

Annikitsualuit pillugit malittarisassiat taakku teknikikkut atortorissaarutitut maskiinamik ingerla• tilinnut, oqimaatsunik kivitsisinnaasunut teknikikkut atortorissaarutit ilaanik najummulinnut atuutissapput. Taamaattorli aalajangersakkaniit pineqanngillat elevatorit il. il. aamma teknikikkut atortorissaarutit inunnut pisunniarnikkut/aalaatsimmikkut akornutilinnut atugassiat.

3.2.1. Teknikikkut atortorissaarutitut ikkussuinissaq isaterinissarlu taamaallaat ingerlanneqas• sapput ikkussuisartunit ilinniarsimasunit imaluunniit inummit taamatut pisinnaasalimmit siuler• sorneqarnikkut. Ikkussuineq isaterinerlu pineqartunik tunniussuisup peqqussutaanut naapertuuttumik isiumannaatsumik pissapput.

3.2.2. Teknikikkut atortorissaarutit, inunnik kivitsissutitut aqqissuussat atorneqalersinnagu sta• tiskiusumik artukkerneqarsinnaanera misiligarneqassaaq makkua pereernerisigut

- 1) annertuumik allanngortiterineq imaluunniit iluarsaaneq,
- 2) usisinnaassusiini atortunik taarsiineq,
- 3) misissuilluareernerit tamaasa, aamma
- 4) ikkussueqqineq, taamaallat teknikikkut atortulersuutitut nuunneqarsinnaasunik pi• ginnittuusumi taannaasumi ikkussueqqiinerit pinnagit.

3.2.3. Artukkerneqarsinnaanerit misileraasusup misileraaneq pillugu allagartamut uppernar• saasiusaaq. Allagartaq allattuiffinni toqqortarineqassaaq, tak. pkt. 3.2.7.

3.2.4. Artukkerneqarsinnaanerit misileraaneq imatut ingerlanneqassaaq,

- 1) usisinnaassusiisa qanoq oqimaatsigisunit artukkerneqarsinnaanerit paasiniar• neqassaaq, aamma
- 2) qanoq orrajaatsiginera misiligarneqassaaq.

3.2.5. Teknikikkut atortorissaarutit inunnik kivitsissutissatut aqqissuussat artukkerneqarsinnaa• nerat sulianik akuerisanik misiligarneqassaaq atortorissaarummik tunniussisup peqqutai naa• pertorlugit, pissutsit immikkut ittut atortinneqassanngippata.

3.2.6. Teknikikkut atortorissaarutit inunnik kivitsissutissatut aqqissuussat pillugit allattaaveqas• saaq, atortumi qanittuaniluunniit toqqortarineqartussamik.

Allattaaviit piginnittuusup allattuiffigisassavai- Teknikikkut atortorissaarutit attartortitaappat al• latulluunniit iliornikkut allamut atugassiissutaassappat allattaaviit atuisumit allattuiffigineqalis• sapput.

3.2.7. Allattaavit imarissavaat

- 1) statiskiusumik dynamiskiusumillu orrajaassutsip misissorneranut uppernarsaat,
- 2) artukkerneqarsinnaaneramik misiligaanermut uppernarsaat,
- 3) usinnaassusii pillugit akuersissutitut allagartat,
- 4) kukkunerit, amigaatit misissuinerillu pillugit paasissutissat,
- 5) isumannaatsuunissakkut peqqinnissakkullu pingaarutilinnik iluarsaanerit pillugit paasissutissat,
- 6) usinnaassusiinut atortut taarserneqarnerinik paasissutissat, aamma
- 7) Sullivinnik Nakkutilliisuutitat teknikikkut atortorissaarummut tunngatillugu uni• oqqutitsinerit, ilanngullugit peqqussutaasut pillugit aalajangiinernik paasissutissat.

3.2.8. Teknikikkut atortorissaarutit inunnik assartuutitut atorineqassanngillat, tamatumunnga aqqissuussaangippata.

3.2.9. Teknikikkut atortorissaarutit, nakkutilliisoqanngitsut, motorii ingerlatillugit qimanneqas• sanngillat. Teknikikkut atortorissaarutit nakkutilliisoqanngitsut qimanneqassappat atortorissaa• rut taanna immaqalu ikiuutitut atortui isumannaatsumik inissineqassapput. Motori susses• saqanngitsunit aallartinneqarsiinnaajunnaarlugu qajannaateqassaaq.

3.2.10. Sulisitsisup akisussaaffigissavaa teknikikkut atortorissaarutit taamaallaat inunnittama• tumunnga toqqakkanit aamma pisariaqarneratut ilitsersorneqarlutillu sungiusagaasimasunit atorineqarnissaat.

3.2.11. Inuit teknikikkut atortorissaarummi suliassaqtartut kisimik tassani angalaarsinnaallutillu uningaarsinnaapput, tamannalu aatsaat pisinnaassaaq iserfissiani sulinermilu toqqavissiani, inuk allatut isumannaatsumik isumannaallisagaasimassanngippat. Ingerlatitsisuuq kaler• risaarneqareersinnagu inunnik kivittaammik qummukartoqassanngilaq.

3.2.12. Minnerpaammik qaammatit 12.-ssaat tamaasa kivittaammik tunniussisooq inulluunniit alla tamatumunnga paasisimasalik tamakkiisumik misissuisassaaq.

4. Kranit il. il.

- 4.1.** Kranit marluk arlallilluunniit il. il., oqimaatsunik aqutaanngitsunik kivitsissutitut atugassat, ik• kussorneqassapput imaluunniit sullivigisami qajannaarlugit ikkussorneqassappata suliffigisas• saminni paarlakaassinnaangorlugit naleqquttunik iliuusissiorqassaaq assigiinngitsunik kivi• tallit aamma assigiinngitsunik sulinermi atortulersuutillit imminnut aporaateqqunagit.

4.2. Kranit il. il. orraasinnaanissaat imaluunniit uppittoornissaat aamma inissiffiminniit nikitto• ornissaat sisoornissaalluunniit pinaveersaartinneqassaaq. Misissorneqartassaaq iliuuseriniakkat siunertarisat malillugit sunniuteqarsinnaanersut.

4.3. Kranimik il. il. ingerlatsisup toqqaannartumik ikiutissalluunniit imminut pisariaqarneratut paasisutissiisussat iluaqutigalugit takusinnaangippagu kivatit ingerlaarfissaat, ingerlatsisuu• soq ikiorserneqassaaq inummit kalerrisaarisuusussamik, sulinerlu aaqqissuusimassaaq taamaa• lilluni apuinissat inunnut ulorianartorsiortitsinnaasut pinaveersaarneqassammata.

4.4. Sulineq aaqqissuussaassaaq taamaalilluni inummit assassornikkut isumannaalluinnartumik kivitassanik aalangeerisartussalerlugulu ingerlassanik piiasussalerlugu, tamatumani inuuppi• neqartup taassuma toqqaannartumik toqqaannangitsumilluunniit ingerlassineq alaatsinaattuassammagu.

4.5. Kivitsiniarnerit tamarmik eqqortumik pilersaarusiugaassapput, naleqquttumik alaatsinaan• neqassallutik ingerlanneqassallutillu sulisuusut isumannaatsuunissaat illersorniarlugu.

Pingaartumik kivitassaq oqimaatsoq kranit il. il. marluk arlallilluunniit ataatsikkut kivissappassuk, sulinermi periaasissiorqarlunilu atuisoqassaaq, taamaalilluni ingerlatsisuusut akornanni na• leqquttumik ataqatigiissaarinnissaq qularnaarneqaaqqullugu.

4.6. Krani il. il. sarfaaruttuuvinnikkut imaluunniit sarfakilliornikkut kivitassanik taakkuninnga aa• langeerisinnaangippat naleqquttunik iliuusissiorqassaaq akornuserniarlugu tamatuma nas• satarisaatut inunnik ulorianartorsiortoqalernissaa.

Nivinngakkatut kivatit alaatsinaattuarneqassapput, sumiiffik ulorianartoq assersugaangippat, kivitarku isumannaalluinnartumik nivinngagaallunilu aalangeerneqarsimangippat.

4.7. Kraninik il. il. silami atuineq ingerlaannaq unitsinneqartassaaq silasiornikkut pissutsit ima ajortigissappata, ingerlatsinerup isumannaatsuunissaanut sunniuteqarsinnaallutik, taamaalillu• nilu inuit ulorianartorsiortinneqarsinnaallutik. Sulinermi atortut uppinnaveerlugit isumannaallis• arnissaanut naleqquttunik iliuusissiorqassaaq inunnik ajoqusertoqaaqqunagu.

4.8. Kraninik il. il. inissitsiterineq piiaanerlu taamaallaat ingerlanneqassapput inissitsiterisartutut ilinniarsimasunit imaluunniit inummik immikkut ilinniarsimasumik siulersorneqarnikkut. Inissitsi• terineq piiaanerlu pissapput isumannaatsumik tunniussuisullu peqqussutaanut naapertuuttumik.

4.9. Sipilit, inunnik kivitsissutitut aaqqissuussat, kranillu il. il. tamarmik, nutaajullutik atorneqaler• sinnagit statiskiusumik artukkerneqarsinnaanerat misiligarneqassaaq, tunniussuisumi tamanna pereersimangippat/ingerlanneqareersimangippat.

4.10. Artukkerneqarsinnaanerat nutaamik misiligarneqassaaq makku pereersut atuilersinnani

- 1) annertuumik allangortiterineq iluarsaassinerluunniit
- 2) usisinnaassusiini atortunik taarsiinerit
- 3) tamakkiisumik misissuereernerit tamaasa aamma ukiut 10.-ssaata tamaasa
- 4) nutaamik ikkussuineq, taamaallat piginnittumi taannaasumi nutaamik ikkussuineq pinnagu.

4.10.1. Artukkiisinaanermik misiligaasoq misiligaaneq pillugu allagartaliussaaq. Allagartaq al• lattaavinni toqqortarineqassaaq, tak. pkt. 4.7.

4.11. Artukkiisinaanermik misiligaaneq imatut ingerlanneqassaaq

- 1) usisinnaassusiisa qanoq oqimaatsigisunik artukkerneqarsinnaanerit, aamma
- 2) orrajaassuseq (uppittoorsinnaannginnera) misiligarneqassaaq inissisimaneri allangorartillugit.

4.11.1. Usisinnaassuseqarnera misiligarneqassaaq suliatigut artukkiinerpaasartut atorlugit tun• niussuisup peqqussutaanut naapertuuttumik pissutsit immikkut ittut atuutissanngippata.

4.12. Kranit il. il. makku pillugit allattaaveqassaaq, sakkumi qanittuaniluunniit toqqortarineqartussamik:

- 1) kranit il. il. aalangiikkatut inissitat annerpaamik 300 kg sinnerlugit usisinnaasut taa• maallaat elektrotaaliat annerpaamik 1000 kg-nik inorlugillu usisinnaasut pinnagit,
- 2) kranit il. il. piffinni nikerartuni atorneqartussat, s.ass. sanaartornerni, tamarmik

4.13. Allattaaviit imarissavaat:

- 1) typiini (suunerinik) akuersissutiginninnermut uppernarsaat
- 2) artukkerneqarsinnaanerinik misiligaanernut uppernarsaat
- 3) usisinnaassuseqarnerinut allagartat akuersissutit
- 4) kukkunerit, amigaatit misissuisarnerillugu pillugit paasisutissat
- 5) isumannaatsuunissakkut- peqqinnissakkullu pingaarutaanik iluarsaassinerit pillugit paasisutissat
- 6) usisinnaassusiinut atortunik taarsiinerit pillugit paasisutissat
- 7) unioqqutitsinerit, ilanngullugit kranit il. il. pillugit peqqussutaasut pillugit Sullivinnik

Nakkutilliisuutit aalajangiinerinik paasisutissat.

4.14. Kraninik il. il. piginnittut atuisullu qularnaassavaat atorneqartut isumannaatsuunissakkut• peqqinnissakkullu isumannaatsuunerat tunniussuisuusup peqqussutaanut naapertuuttumik aamma avatangiisigisani pissutsit tungaasigut.

4.14.1. Kranit il. il. inunnik assartuutit atorneqassanngillat, tamatumunnga aaqquissuussann• gippata.

4.15. Sulisitsisup akisussaaffigissavaa kranit il.il. taamaallaat ator neqarnissaat inunnit tama• tumunnga immikkut toqqartukkanit aamma pisariaqarneratut ilitserorneqarlutillu sungiusar• neqarsimasunit.

4.16. Inuit kranimi il. il. suliaqartussat kisimik tassani angalaarsinnaapput imaluunniit uninngaar• sinnaallutik, tamannalu aatsaat pisassaaq taakkununnga aaqquussatut iserfissatigut aamma suliner mi tummarfissatigut, inuk allatut isumannaallisavigineqarsimangippat.

4.16.1. Ingerlatitsisoq kalerrinneqareersinnagu inunnik kranimi il. il. qummukartoqassanngilaq.

4.17. Kranit il.il. nakkutilliisoqanngitsut motorii qaminnagit qimaanneqassanngillat.

4.17.1. Kranit il.il. nakkutilliisoqanngitsut qimanneqassappata suliner mi sakkut atortulersuutillu isumannaatsumik inissisimatitassapput. Motori susassaqanngitsunit allartitassaa junnaarlugu isumannaallisagaassaaq.

4.18. Kivitassanik kivitsisoqassanngilaq kivitsinissap isumannaatsuunissaa nalornisorutaappat, s.ass. kivitassaq oqimaappallaarpat imaluunniit tigusisaataanik qajannaarinissaq pisinnaangippat.

4.18.1. Kivitassap oqimaassusia tigusisaatit ilanngullugit isumannaatsuunissakkut pingaar•teqassappat paasiniarneqartassapput.

4.18.2. Najummissutit pillugit piffimmi atuiffiusumi tabeilet assigisaallunniit pigineqassapput suliatigut artukkiissutissat killissaannik nalunaarisuusut.

4.19. Kranit il. il. paarilluagaassapput taamaalilluni isumannaatsuunissakkut peqqinnissakkullu isumannaatsooqqullugit tamatumani misissorneqartassapput aserfallattaalineqarlutillu tunnius• sisup peqqussutai malillugit. Minnerpaamik qaammatit 12.-ssaanni tunniussisumit allamilluunniit immikkut paasisimasalimmit tamakkiisumik misissorneqartassapput.

4.19.1. Kranit il. il. atoreernikut tamakkiisumik misissorneqartassapput piginnittuulersumit ator neqalersinnagit.

4.19.2. Kranit il. il. uninngatitaasimasut ator neqalersinnagit tamakkiisumik misissorneqartassap• put.

4.20. Kranit il.il. silami ator neqartut ukiut 10.-ssaat tamaasa tamakkiisumik misissorneqartas•sapput immikkut tamakkuninnga paasisimasalimmit (ukiut 10-t qaangiunneranni misissuineq). Immikkut paasisimasalimmik nalunaarummi matumani pineqarput: Inuk immikkut paasisimasalik ukiut 10-t qaangiunnerannut atatillugu annertusisamik misissuisarnissamut pikkorissarsimasoq. Taamatut misissuineq ukiumi pineqartumi qaammatit 12-it qaangiunnerani misissuisussaaner• mut taarsiunneqartassaaq.

4.20.1. Taamaattorli kranit il. il. biilnut lastilinnut aamma nioqqutissanik assartuutitut nalunaar•sukkanut aalangiikkatut ikkussuussat ukiut 10-t qaangiunneranni misissuisarnermi pineqanngillat.

4.20.2. Ukiut 10-t qaangiunneranni misissuisarnermi ilaatinneqassapput najummissutit, svejseri•nikkut ataqatigiissaakkat, katitikkat, isumannaallisaatitut atortut aamma attaveqatigiissutit assigisaallu.

4.20.3. Sullivik misissuinernek ingerlatsisoq misissuineq pillugu nalunarusiussaaq aamma naliliif• figinnittassaaq kranip il.il. atorneqartuarnissaanut immikkut ittunik patsisissaatitanik aalajan• gersaasinnaaneq pillugu.

5. Pilattuutit motorillit

5.1. Pilattuummik motorilimmik killuinissaq, orpilinni sulinissaq assigisaallu sulisitsisumit aatsaat pitinneqartassaaq niaqqumut illersuutit, siutinut illersuutit, nissunut illersuutit isikkanullu assi• aqutit atorneqassappata. Illersuutissiatut tunniunneqartut sulineq tamaat atorneqassapput. Isi• nut illersuutissat tunniunneqartassapput pisariaqartitsinerlu naapertorlugu atorneqartassapput.

5.2. Pilattuutinik motorilinnik allatut sulinerni illersuutissat siuliini taaneqartut atorneqartassap• put suliat allatut iliornikkut ingerlanneqarsinnaanngippata isumannaatsuunissakkut- peqqinnis• sakkullu isumannaalluinnartumik. Siutequtinilli atuinissaq tamatigut piumasarineqartassaaq ni• piliornerup 85 dB(A) sinnersimappatigik.

6. Teknikikkut atortorissaarutit nuttarneqarsinnaasut, ilanngullugit nammineq ingerlasinnaasutut atortorissaarutit

6.1. Teknikikkut atortorissaarutit nammineq ingerlasinnaasut taamaallaat inunnit taamaattunik isumannaatsumik ingerlassinissami naleqquttumik sungiusarneqarsimasunit ingerlanneqassap• put.

6.2. Teknikikkut atortorissaarut nuttarneqarsinnaasooq piffimmi suliffiusumi ingerlaassappat, in• gerlaarfissaai pillugit naleqquttunik malittarisassiortoqassaaq taakkulu malinneqassapput.

6.3. Suliassat aaqqissuunnerinut atatillugu iliuusissiortoqassaaq, taamaalilluni pisinnaat tek• nikikkut atortorissaarutip ingerlavissaatigooqqunagit. Suliap naleqquttumik ingerlannissaapil• lugu pisariaqassappat pisinnaartunik najuuttoqarnissaa taakku ajoqusernaveersaarniarlugit na• leqquttunik iliuusissiortoqassaaq.

6.4. Teknikikkut atortorissaarummik motorilimmik nuttarneqarsinnaasumik inunnit assartuineq aatsaat pisinnaavoq inuit isumannaatsunut assartornissaannullu naatsorsuussanut inissin• neqassappata. Ingerlaarnermi suliat ingerlanneqassappata sukkassuseq naleqqussarneqas• saaq.

6.5. Ingerlatsisoq kalerrinneqareersinnagu inunnik atortorissaarummut motorilimmut ikisoqas• sanngilaq.

- 6.6.** Teknikikkut atortorissaarut nuttarneqarsinnaasoq ikummatilimmik motorilik taamaallaat ator neqarsinnaavoq suliaqarfinni naammattumik silaannarinnissaat qularnaakkani inuit isu• mannaatsuunissaat peqqinnissaallu ajoquserneqaqunagit.
- 6.7.** Teknikikkut atortorissaarutit motorillit nammineq ingerlasinnaasut nakkutilliisoqartitaann• gitsut motorii ingerlatillugit qimanneqassanngillat. Atortorissaarut nakkutilliisoqartinnagu qi• manneqassappat ikiuutitut atortulersuutigiunnagai ilanngullugit isumannaatsumik inissisimatin• neqassaaq. Motori susassaqaanngitsunit aallartinneqarsinnaajunnaarlugu isumannaallisagaas• saaq.
- 6.8.** Teknikikkut atortorissaarut nuttarneqarsinnaasoq motorimik ingerlatilik assartuiner mut atu• gassiaq minnerpaammik qaammatit 12.-ssaat tamaasa fabrikantimit allamilluunniit tama• tumunnga piginnaassusilimmit tamakkiisumik misissorneqartassaaq.

Tamatumani pineqanngillat

- 1) qamutit, qamummik namminer mik misissuisarneq eqqarsaatigalugu, nalunaarsuk• kat misissuisarneq pillugu piumasaqaatini pineqartut. Tassa imaappoq teknikikkut atortorissaarutit motorimik qamummut ikkussamik ingerlatillit tamakkiisumik misis• suisarneq pillugu piumasaqaammi pineqarput.
  - 2) teknikikkut atortorissaarutit nuttarneqarneqarsinnaasut inunnut aalaatsimikkut ajuutilinnut atugassiat, aamma
  - 3) qimuttuitsut aqquataasigut ingerlasinnaasutut atortulersuutit, qimuttuitsut pillugit inatsisini pineqartut, qimuttuitsut aqquataanni sulisut qamutaat pinnagit.
- 6.9.** Teknikikkut atortorissaarutit assartuutitut atugassat nuttarneqarsinnaasut motorillit atorni• kut tamakkiisumik misissugassanngortinneqartassapput piginnittuulersumit ator neqalersinnatik. Atortorissaarut nuttarneqarsinnaasoq, uningatitaareersimasoq tamakkiisumik misissorneqas• saaq ator neqalersinnagu.
- 6.10.** Teknikikkut atortorissaarutit nuttarneqarsinnaasut atortulersuutaasalu imaluunniit ikkut• taataasa akornanni sarfamik pilersuutit aqquataat siunertarinngisamik attaveeruttoornerit pinn• gitsoortinneqarsinnaanngippata iliuusissat pillugit qanorluunniit ittunik aalajangiisoqassaaq inunnut ajoqusiinissaat pinaveersaarniarlugu.
- 6.11.** Traktorit assakaasullit minnerpaamik marlunnik akselilinnik aamma kinertisimasut minner• paamik 500 kg-t aatsaat ator neqarsinnaapput Sullivinnik Nakkutilliisuutitat teknikikkut atortoris• saarutininik aaqqissuussineq pillugu nalunaarutaanni piumasaqaatinut naapertuuppata.
- 6.12.** Ingerlatsisuusup illersuutaanik allannguuteqartitsinissami Sullivinnik Nakkutilliisuutitat pisortaat akuersisittariaqarpoq. Ingerlatitsisup illersuutai isumannaatsumik aserfallatsaaliu• gaassapput. Ingerlatitsisup illersuutai annertuumik ajoquserneqarneqarpata nutaanik taarser• neqassapput.

7. Teknikikkut atortorissaarutit qutsissumi sivilsunngitsumik sulinissamut atugassiissutaasussat

Nalinginnaasumik aalajangersakkat

- 7.1. Qutsissumi sivilsunngitsumik sulinerni tamatigut teknikikkut atortorissaarut piukkunnarner• paaq aamma timikkut aalaatsinut naleqqussagaq atorneqartassaaq.
- 7.2. Teknikikkut atortorissaarut taama ittoq suliat suunerinut naleqqussagaassaaq, taamaalilluni ilisimariinngisatut sunniutaasinnaasunut akiuussinnaassalluni taamaalillunilu sulisuusut isuman• naatsumik sulisinnaallutillu angalaarsinnaassallutik.
- 7.3. Teknikikkut atortorissaarutit sivilsunngitsumik qutsissumi sulinermi, uninngaarnermi anga• laarnermiluunniit atugassat, siunertamut naleqquttuussapput tamatumunngalu naleqqussa• gaallutik atuineq isumannaatsuunissakkut- peqqinnissakkullu isumannaalluinnaqqullugu.
- 7.4. Teknikikkut atortorissaarut tamatigut inissisimasassaaq manissumi aalajaatsumillu allequt• serlugu.
- 7.5. Ataatsimoortunut amerlasuunut illersuiniutitut iliuusissat ataasiakkaanut illersuutissaniit pingaarnerutinneqartassapput.
- 7.6. Teknikikkut atortorissaarutip toqqarneqartussap qanoq ittuunera tunngavigalugu aalajan• gerneqassaaq iliuusissatut malittarisassat suut ajoqusiisinnaasunut sulisuusut taama ittumik atuinermi nalaassinnaasaannut annikillisaataasinnaanersut. Pisariaqassappat sulisitsisup suliat ingerlatitiinnarsinnaavai isumannaallisaatinik ikkussuisoqarsimappat. Isumannaallisaatit ta• makku aaqqissuussaassapput taamaalilluni qutsissumiit nakkarnissaq akornusersinnaallugu unitsissinnaalluguluunniit aamma sapinngisamik sulisut ajoqusernissaat pinaveersaarniarlugu.
- 7.7. Isumannaallisaatit taamaallaat ammasoqassapput majuartarfinnut isaariaqarfinnik.
- 7.8. Suliassanik immikkut ittunik ingerlatsinermut atatillugu pisariaqarpat amerlasuunut isuman• naallisaatit peernissaat, tamatumunnga taarsiutissanik allatigut isumannaallisaasiortoqassaaq. Suliat ingerlanneqassanngillat iliuusissioroqareersinnagu. Suliassat immikkut ittut inerlugit naammassineqareerpata imaluunniit sullivigisaq qimakkallarneqassappat, ataatsimoortunut isumannaallisaatit ikkussoqqinneqassapput.
- 7.9. Qutsissumi tummarfissatut nivinngarallakkanut isaarissat typiinik naleqquttunik toqqaaneq pissaaq taakkua qanoq sivilsutigisumik qanorlu akulikitsigisunik atorneqarnissaat aamma qanoq qutsitsigisumut anngussinnaanissaat eqqaamallugu. Isaariaqarfissatut typi toqqagaq atorsin• naassaaq ulorianartorsiulerfinni qimarngussuivittut. Sulitilluni tumaarfissanut taakkunangaan• niillu aqqutissani aqqusaartugassat, assiaquttat ikaartarfeeqqalluunniit aamma nakkarnissam• mut ulorianartorsiorfiussanngillat.

7.10. Qutsissumi sivikitsumik sulineq taamaallaat ingerlanneqassaaq silap pissusii sulisut isu• mannaatsuunissaannut peqqinnissaannullu aarlerinartortitsissanngippata.

Ikaajusat (stilladsit)

7.11. Stilladsit suussusii najoqqutaralugit ilitersuusialq malillugu ikkussuisussaannermut na• joqqutassat malinnagit stilladsit ikkussorneqarsimappata, stilladsit atukkat sananeqaataannut naatsorsuinerit ikkussuinissaq pillugu immikkuualuttunik imalik pigineqassaaq. Sananeqaatsit pillugit naatsorsukkat imaqqassapput qajannaassuseq- aamma aalaakkaassuseq pillugit naatsorsuinernik.

7.12. Ikkussuinissamut ilitersuut, atugassatut toqqakkap ikkussornissaanik imalik inummit im• mikkut paasisimasalimmit suliaassaaq. Ikkussuinissamut ilitersuutip imarissavai ikkussuinermi, allangortiterinermi, piiaanermi atuinermilu ilitersuutit. Ikkussuinissamut ilitersuut tassaasin• naavoq tunniussuisuusup ilitersuusialq. Pisuni taama ittuni ilaartorneqarsimassaaq stilladsimut aalajangersimasumut tunngatitatut annikitsualuit immikkut pillugit paasissutissanik, ikkussuinis• saq, piiaanissaq atuinissarluunniit periaatsimit tunniussuisup ilitersuusialq allassimasunit al• laanerussappat.

7.13. Stilladsit ikkussugaassapput isumannaatsumik suliat suunerat, ikorfersuutit, aalangeerif• fissat, qanoq oqimaatsigisunit tummarfigineqarnissaattut naatsorsuutigisat, ilanngullugit silap pissusii, pissutsillu allat stilladsit aalaakkaatsuunissaannut usitussusiinullu pingaaruteqarsin• naasut tunngavigalugit.

7.14. Stilladsit toqqavii aalaakkaasuussapput. Stilladsinut najummissutit tunngatinneqassapput manissumi. Ikorfersuutissat 0,2 meterinit portunerussanngillat. Naligiinngissutit naligiissaar• neqassapput ikorfersuutininik inissitsiterneqarsinnaasunik allanilluunniit isumannaatsumik sana• neqaatilinnik.

7.15. Stilladsini immikkut ittunik atortulersuisoqassappat iliuusissat pillugit malittarisassior• toqassaaq stilladsit qajannaassusiinut aalaakkaassusiinullu isumannaallisatinnik.

7.16. Stilladsinik ikkussuinissami taamaallaat atorneqassapput stilladsinut pineqartunut atasut, imaluunniit taakkununga ilassutigissallugit naleqquttut. Stilladsit atortuisa ataasiakkaat kati• terneri aalangeerutaallu isumannaatsumik suliaassapput. Stilladsit qipputaat naleqquttuussap• put aatsaallu atorneqartariaqarlutik stilladsit atortui imaluunniit ilassutigissallugit naleqqussori• sat atorsinnaanngippata. Qularnaarneqassaaq atortulersuutit atukkat isumannaatsuunerat.

7.17. Stilladsit naqqi, tummarfissat, sulinermi atorneqartussat naleqquttumik annertuunngorlu• git suliaassapput, iluseqarlutik inissitaallutillu, taamaalilluni atuneq isumannaalluinnassammat. Tummarfimmit inulimmiit toqqammavimmut 30 mm-it sinnersimassanngilaat. Stilladsdæk-inut

ataasiakkaanut isaariaqassaaq isumannaatsumik suliaasunit naleqquttumillu inissitanik ilusilik• kanillu.

- 7.18.** Stilladsit ingerlaartinneqarsinnaasut naleqquttunik aalangeequteqassapput qutsissumi sulianik ingerlatsisoqarnerani siunertaanngitsumik aalanaveersaatinik.
- 7.19.** Stilladsit atuinisaaq eqqarsaatigalugu naleqquttumik atitussuseqarlutillu ilusiligaassapput. Sakkut atortussallu inissinneqarsinnaassapput taamaalilluni sulinermut attuumassutillit tamar• mik isumannaatsumik ingerlanneqarsinnaaqqullugit aamma sulinermi timip inissisimaneri aa• laatsillu ajoqusernagit.
- 7.20.** Stilladsit naqqi (tummarfii), isaariaqarfiit, ikaartarfiusaat assigisaallu ungalulersugaassap• put, tak. pkt. 6.21, imaluunniit nakkarfiusinnaasuni allatut isumannaatsunik tamakkerlugit assi• aqutsersugaassapput.
- 7.21.** Pkt. 6.20 malillugu ungalulersuutit qajannaatsuussapput isumannaatsumillu ikkussugaas• sallutik. Ungalulersuutit tassaasinnaapput 1 meteritut qutsitsigisumi tigummiffissat, seeqqut na• laanni 0,5 meterinik portussusillit aamma isikkat nalaanni listi portussutsimigut minnerpaamik 15 cm-iusoq. Ungalulersuutit aamma assiaquutsersuutaasinnaapput allat, taamatulli isuman• naatsigissappata. Nakkarfiusinnaasumi pukkinerusumi seeqqut isikkallu nalaanni listit pinn• gitsoorneqarsinnaapput, pinngitsuineq immikkut ulorianaateqalersitsissanngippat.
- 7.22.** Pkt. 6.20 malillugu ungalulersuuteqarnisaaq pingitsoorneqarsinnaavoq, stilladsit naqisa assigisaasalu qarmat allaluunniit illup ilaa aalaakkaasoq ungalulersuutissatut portussusilik atu• arpassuk, imaluunniit nakkarsinnaanermut allatut taamatulli isumannaatsigisunik isumannaal• lisaateqassappat. Stilladsit naqqisa qarmallu, illup ilaata imaluunniit nakkarsinnaanermut isu• mannaallisaataasut akornanni atitussutsip 0,3 meterit sinnersimassanngilai.
- 7.23.** Stilladsinik assigisaannillu annertunerusunik ikkussuineq, ikkussornerinik allannguneq isa• terinerlu inummut sulisitsisusup immikkut tamatumunnga toqqagaanit pisariaqarneratullu taa• matut suliani ilitsersorneqarsimasumit siulersorneqartassapput. Inuk taanna, sulianik siulersu• isoq sulisullu suliassat pillugit ilitsersuusiamik atugassaqartitaassapput, tak. pkt. 7.11-7.12.
- 7.24.** Makkuninnga ikkussuineq, ikkussuinernik allannguneq isaterinerllu
- 1) stilladsit 3 meterinik portunerusut, aamma
  - 2) pujoorfiit- pujooriviillu stilladsii aamma stilladsit nivinngakkat, avatangiisini toqqavi• gisamiit 3 meterit sinnerlugit portunerusumiittut

taamaallaat inunnit sulisitsisup tamatumunnga immikkut toqqagaanit aamma pisariaqarneratut ilitsersorneqareersimasunit ingerlanneqartassapput.

7.25. Stilladsit, 3 meterit inorlugit portussusillit, aamma pujoorfiit- pujooriviillu stilladsii stilladsillu nivinnngakkat toqqavimminniit 3 meterit inorlugit portussusillit taamaallaat ikkussorneqarsin• naapput, allanngortinneqarsinnaallutik isarterneqarsinnaallutillu inunnit sulisitsisup tamatumun• nga immikkut toqqarsimasaanit aamma tamatumunnga pisariaqarneratut ilinniartinneqarlutillu ilitsersorneqarsimasunit, pingaartumik makku eqqarsaatigalugit

- 1) stilladsit pineqartut pillugit ikkussuinissamut-, piiaanissamut- allannguuteqartitsi• nissamut ilitsersuusiamik paasinninnissaq,
- 2) stilladsinik pineqartunik ikkussuinermit, piiaanermi allannguuteqartitsinernilu isumannaatsuunissaq,
- 3) inunnik allanilluunnit sakkunik nakkartoqatsaaliorniarlugu iliuusissat,
- 4) silap pissusiini allanngortoqartillugu, stilladsit pineqartut isumannaatsuunerannut aarlerinartorsiortitsisinnaasunik isumannaalisaaatitut iliuusissat.
- 5) artukkiissutaasinnaasut killissaattut akuerisat, aamma
- 6) siuliini taaneqartutut ikkussuinermit. piiaanermut allannguuteqartitsinernullu ata•sumik ulorianaateqarsinnaasut allat.

7.26. Qularnaarneqartassaaq stilladsinik misissuinerit inunnit ikkussuinermit aamma allanngu•teqartitsinernut ilisimaarinnittunit misilittagaqareersunillu taamaallaat ingerlanneqartarnissaat. Misissuisoqareeraangat allagarsiussaq uppersaataatitut allaffigineqartassaaq, tak. pkt. 6.28.

7.27. Stilladsi 2 meterit sinnerlugit qutsissusilimmut aalangeerlugu ikkussugaaq atorneqalersin•nagu ikkussuisumit allagartalerneqassaaq, stilladsip sumut naatsorsuussaananeramik aamma ull•ormik ikkussorneqarfianik paasissutissiisunik. Taamatuttaaq iliortoqartassaaq stilladsit ikkussor•nerat allannguuteqartinneqarpat. Allagartami aamma allassimassaaq kingullermik pkt. 6.27 naapertorlugu misissuinerup ullua, tak. § 14.

7.28. Stilladit ilaat atorneqarnissamut piareersimangippata, s.ass. ikkussuinermit, allanngu•teqartitsinermut imaluunniit piiaanermut atasumik, mianersoqqussutitut kalerrisaarutini ikkus•sisoqassaaq isumannaallissaanermi allagartaliisarneq allatullu kalerrisaarisarneq pillugit nalu•naarummut naapertuuttumik. Stilladsip ilai taama ittut assersorneqassapput ulorianartortai tikinneqarsinnaaqunagit.

7.29. Stilladsinik atuinerni qularnaarneqartassaaq, stilladsit suleriaatsinut atorfissarinngisaan•nut atorneqannginnissaat. Aamma qularnaarneqartassaaq, atortussat inissinneqartassammata ulorianartorsiornangitsumik aamma stilladisini eqqaanilu torersuutitsinissaq.

7.30. Stilladsini qummut. ammut allatullu angalaarnissaq aatsaat pisassaaq stilladsini tama•tumunnga aqqissussatigut, imaluunnit allatigut taamatulli isumannaatsigisumik aqutissiani angalaarfissianilu.

7.31. Qummukarfissat ammarngi matusartoqassapput imaluunniit assiaqutsersugaassapput si•unertarinngisamik ammartoornaveersaataasunik. Stilladsit naqqini, suliffiusussani, qum•mukartarfiit matoqqatitaassapput assiaqutsigaallutilluunniit.

- 7.32.** Stilladsit. 5 meterinit portunerusut 10 meteriniillu tannerusut, aamma inunnit marluinnaan• ngitsunit ataatsikkut atorneqartussat, immikkut qummukarfissalersugaassapput. tamanna tek• nikikkut ajornassanngippat imaluunniit pisariuallaassanngippat.
- 7.33.** Stilladsit naqqini majuartarfeeqqaniit, tullaqqavinniit allanilluunniit qajannaagaanngitsuniit sulisoqassanngilaq. Pisariaqassappat sulinermi stilladsit naqqini immikkut tulleggaveqarnissaq, taama ittoq atortussiamik isumannaatsumik aalangiigassamik atugassaqarnikkut pissaaq. Im• mikkut portoqutissamut qaqinissaq isumannaatsuusaaq, immikkullu portoqutissamiit nakkar• sinnaanissamut isumannaallisaatitut iliuusissiortoqarsimassaaq pkt. 6.20-6.22-mut aamma pkt.6.32-mut naapertuuttunik.
- 7.34.** Stilladsini inissakitsumi ikkussorneqarfigisaata eqqaani biilnik aporneqarnissamut aarleri• nartulinni iliuusissiortoqartassaaq, sulisuusunut isumannaallisaataalluartussanik, s.ass. na• leqquttunik assiaqutsersuinernik imaluunniit nalunaaqqutsersuinernik.
- 7.35.** Sunik arlaannik atortussanilluunniit stilladsiniit nakkartoqarsinnaanera aarlerinaateqartil• lugu naleqquttunik iliuusissiortoqartassaaq avatangiisigisanut isumannaallisaatissanik, s.ass. assiaqutsersuinernik assersuinernilluunniit.

Majuartarfeeqqat

- 7.36.** Suliassanik qutsissumi ingerlassassanik sulinermi majuartarffeeqqanik tummarfittut atui• neq killilimmik pisassaaq, tamatumani pkt. 6.1-6.5 tunngavigalugit naleqquttuutinnagu allanik, sulinermi atortulersuutunik isumannaannerusunik atuinissaq, pissutigalugu ajuttoorfiusinnaasut annikinnerat, aamma imaluunniit pissutigalugu atuinerup sivikitsuinnaanissaa, imaluunniit pis• sutigalugu sulliviusumi sulisitsisumit allanngortinneqarsinnaanngitsumi allanik atuinissaq pisin• naanngimmat.
- 7.37.** Majuartarfeeqqat inissinneqartassapput atornerini aalaakkaasussanngorlugit. Majuartar• feeqqat aalangiigaanngitsut aalaakkaasumi, qajannaatsumi aamma naleqquttumik annertussu• silimmik aalangiikamik tuffilerlugit tummarfii narlorissillugit inissiffeqassapput. Majuartarfeeqqat nivinngakkat isumannaatsumik aalangeersorneqassapput aamma allunaasanik majuarfissiat eqqaassanngikkaanni, illikartoortussaajunnaarlugit sanimullu sangusaqattaartussaajunnaarlu• git.
- 7.38.** Majuartarfeeqqat aalangeerneqanngitsut atornerini sisusoorneqassapput, soorlu qummut ammulluunniit vangiiisa qajannaarsorerisigut imaluunniit sisujaatsunik allatulluunniit assingusunik atortulernerisigut.
- 7.39.** Majuartarfeeqqatigut aalangeerneqanngitsutigut taamaallaat nassatarineqartassapput oqitsut aamma sakkut pisariitsumik atorneqarsinnaasut.

7.40. Tikitassanut majuartarfeeqqat naammattumik portunerussapput tikitassat portussusiiniit, taamaalilluni majuartarfeeqqat qummut isui najummatserfittut atorsinnaassammat qummut an•gunnermi ammukarnissamilu, allanik isumannaatsunik najummatserfissaqanngippat.

7.41. Majuartarfeeqqat immikkoortukkuutaatut suliaasut aamma tallisaatillit atorneqartassap•put atorerini immikkuualuttut aalariarsinnaajunnaarnerat qularnaaqqaarlugu.

7.42. Majuartarfeeqqat sanaaginnaat atulersinnagit isumannaallisagaassapput.

7.43. Majuartarfeeqqat atorneqartassapput sulisuusooq qanoq-ilisukkulluunniit najummaffissa•lerlugu tamatigullu isumannaatsumik najummatserfilerlugu. Pingaartumik sulisooq majuartarfe•eqaniinnermi tigumiaqaralaruniluunniit najummatserfissaqassaaq.

Rapelling (allunaasanik qajannaqqusersukkanik sulinermi atuineq)

7.44. Rapelling (sulinermi allunaasanik qajannaqqusersukkanik atortulersuuteqarneq) aatsaat atorneqartariaqarpoq sullivigisap naliliiffigineqarnera naapertorlugu, tak. Kalaallit Nunaanni sul•livinnik isumannaallisaanermi pissutsit pillugit inatsimmi § 11 a, aamma sullivissanik naliliiffigin•nitarneq pillugu nalunaarummi nr.1168, 8. oktober 2007-imeersumi, suliassat isumannaatsumik ingerlanneqarsinnaapata, allanillu sulinermi atortunik isumannaannerusunik atuinissaq na•leqqutissanngippat. Sullivissamik naliliiffiginninneq tunngavigalugu aamma pingaartumik sul•nerup sivisussusissaa timimilu aalaatsitigut killilersuutissateqqarsaatigalugit issiavissaqassaaq naleqquttumik aaqqissuussamik.

7.45. Rapellingimik (sulinermi allunaasanik qajannaarsukkanik atuineq) atuinissami patsisissaa•titat makku naammassineqarsimassapput:

- 1) Allunaasat marluusut minnerpaamik atorneqassapput tamamik immikkut ammut/qummut isumikkut qajannaarfilersugaasut; ataaseq qummut ammullu in•gerlaassutissatut sulinermilu najummatserfittut aappaalu isumannaallisaatitut.
- 2) Sulisut ujatsiutinik atortulersugaassapput atuissallutillu isumannaallisaatitut allu•naasamut aalanngiikkanik.
- 3) Allunaasaq najummatserfissaq qummukkaatissamik ammullu sisutitsisussamik isu•mannaatsuik mekanikeqassaaq aamma imaaliinnaq unittaateqassaaq, taamaalil•luni atuisup aalaatsini aqussinnaajunnaarpagit nakkarsinnaanera pinngitsoortus•sanngorlugu. Allunaasaq isumannaallisaat atortulersugaassaaq nakkarnave•eqqummik aalasinnaasumik, sulisup aalaasaanik malittarinnittussamik.
- 4) Sakkut atortulersuutillu allat, sulisunit atorneqartussat ujatsiutaannut imaluunnit is•siavigisaannut aalangeersugaassapput allatulluunniit naleqquttumik isumannaallisagaallutik.
- 5) Suliassat pilersaarusiorneqassapput alaatsinaalluarneqarlutillu, taamaalilluni sulisuusut atorfissaqartitsilerfiini ingerlaannaq ikiorserneqarsinnaassallutik.
- 6) Sulisuusut pineqartut suliassamik pineqartumik ingerlatsinissamut immikkut naam•mattumik ilitserorneqarsimassapput, pingaartumik sulinermit atsumik annaassi•niarnerni periaatsinik.

7.46. Pissutsini immikkut ittuni allunaasamik ataasiinnarmik atuinissaq akuerineqarsinnaavoq sullivissamik naliliiffiginninneq tunngavigalugu sulil allunaasamik allamik atuinissap sulineq

ulori• anarnerulersissinnaappagu, aamma isumannaallisaatitigut naleqquttunik
iliusissiorqarsimappat.